บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงกับการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ต่อแรงจูงใจในการเลือกคู่รักและการเลือกคุณลักษณะของคู่รัก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งมีคู่รักเป็นเพศตรงกันข้าม เพศชาย จำนวน 200 คน เพศหญิง จำนวน 200 คน รวม 400 คน และบุคคลที่ทำงานแล้วซึ่งมีคู่รักและยังไม่แต่งงาน มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยมีช่วงอายุประมาณ 23 – 27 ปี เพศชาย 200 คน เพศหญิง 200 คน รวม 400 คน เข้าร่วมการวิจัยโดยความสมัครใจ รวมจำนวนทั้งสิ้น 800 คน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือกที่ปรากฏในหัวข้อการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยมาตรวัดดังต่อไปนี้

1. มาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน
2. มาตรวัดแรงจูงใจในการเลือกคู่รัก
3. มาตรวัดการเลือกคุณลักษณะของคู่รัก

โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรวัดแต่ละชนิดและขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

1. มาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน

มาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน สร้างขึ้นโดย Mark Snyder ในปี 1974 โดยมีจำนวนข้อกระทง 25 ข้อ ต่อมาในปี 1987 Snyder ได้นำมาตรวัด 25 ข้อนี้มาพัฒนาใหม่ได้จำนวนข้อกระทงทั้งสิ้น 18 ข้อ โดยมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ และนิสิตสาขาวิชาจิตวิทยาสังคม รุ่นที่ 3 ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาและพัฒนาในวิชา 417735 การวัดทางจิตวิทยาสังคม ปีการศึกษา 2532 เพื่อให้เหมาะสมกับสังคมไทย มีขั้นตอนในการสร้างมาตรดังนี้

1.1 ศึกษามาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนของ Snyder (1987) จำนวน 18 ข้อ และนำข้อกระทงมาแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย

1.2 สร้างข้อกระทงเพิ่มเติม จำนวน 42 ข้อ โดยยึดหลักทฤษฎีและภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนของ Snyder (1987) แบ่งเป็นองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1.2.1 การควบคุมตนเองในการแสดงออก (expressive self-control) มีข้อกระทงทางบวก 8 ข้อ และข้อกระทงทางลบ 6 ข้อ รวม 14 ข้อ

1.2.2 การแสดงออกต่อสังคม (social stage presence) มีข้อกระทงทางบวก 9 ข้อ และข้อกระทงทางลบ 5 ข้อ รวม 14 ข้อ

1.2.3 การแสดงตนตามความคาดหวังของบุคคลอื่น (other-directed self-presentation) มีข้อกระทงทางบวก 5 ข้อ และข้อกระทงทางลบ 9 ข้อ รวม 14 ข้อ

1.3 นำข้อกระทงที่แปลมา 18 ข้อ และที่สร้างเพิ่ม 42 ข้อ มาพิจารณาตัดสินความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องทางภาษาและปรับปรุงแก้ไขเพื่อความเหมาะสม

1.4 นำข้อกระทงทั้งหมดมาจัดเรียงเป็นมาตร ซึ่งประกอบไปด้วยข้อกระทงทั้งสิ้น 60 ข้อ เป็นข้อความทางบวก (ข้อที่เฉลยคำตอบว่า "จริง" และ"จริงมาก") 29 ข้อ และเป็นข้อความทางลบ (ข้อที่เฉลยคำตอบว่า "ไม่จริง" และ "ไม่จริงมาก") 31 ข้อ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ	ลำดับเลขที่ข้อ	จำนวนข้อความ		
		ทางบวก	ทางลบ	รวม
1. ข้อกระทงที่แปลจาก Snyder	1 – 18	7	11	18
2. ข้อกระทงที่สร้างเพิ่ม				
2.1 การควบคุมตนเองในการแสดงออก	19 – 32	8	6	14
2.2 การแสดงออกต่อสังคม	33 – 46	9	5	14
2.3 การแสดงตนตามความคาดหวังของบุคคลอื่น	47 – 60	5	9	14
รวม		29	31	60

1.5 เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

คำตอบ	คะแนน	
	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
จริงมาก	+2	-2
จริง	+1	-1
ไม่จริง	-1	+1
ไม่จริงมาก	-2	+2

1.6 นำมาตรที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
1. โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย	56	53	109
2. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	38	44	82
3. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	27	17	44
4. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	33	24	57
5. มหาวิทยาลัยศิลปากร	7	50	57
รวม	161	188	349

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) ด้วยวิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้ออื่น ๆ ในมาตร (Corrected Item-Total Correlation) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพและผ่านการคัดเลือกจำนวน 40 ข้อ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .80 มีรายละเอียดข้อกระทง ข้อความทางบวก ข้อความทางลบ จำแนกตามองค์ประกอบได้ดังนี้

องค์ประกอบ	ข้อกระทงที่มีคุณภาพ		
	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวม
1. ข้อกระทงที่แปลจาก Snyder	5	10	15
2. ข้อกระทงที่สร้างเพิ่ม 2.1 การควบคุมตนเองในการแสดงออก	5	3	8
2.1 การแสดงออกต่อสังคม	8	5	13
2.3 การแสดงตนตามความคาดหวังของบุคคลอื่น	3	1	4
รวม	21	19	40

นิตยา รัตนพิชิต (2534) ได้นำมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน ชุด 40 ข้อนี้ไปตรวจสอบความตรงของมาตรจากกลุ่มที่ทราบลักษณะอยู่แล้ว (Known group) โดยเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างคือพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน จำนวน 38 คน ประชาสัมพันธ์ห้างสรรพสินค้า จำนวน 39 คน นักศึกษาจิตรกรรมปี 5 จำนวน 42 คน และวิศวกร จำนวน 37 คน รวม 156 คน โดยกลุ่มที่คาดว่าน่าจะมีการกำกับการแสดงออกของตนสูง คือ พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินและประชาสัมพันธ์ห้างสรรพสินค้า เนื่องจากเมื่อพิจารณาลักษณะการทำงานของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินและประชาสัมพันธ์ในห้างสรรพสินค้านั้น เป็นงานด้านการบริการ ให้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องสร้างความรู้สึกที่ดีต่อผู้ที่มาปฏิสัมพันธ์ด้วย ดังนั้นบุคคลที่ประกอบอาชีพเหล่านี้น่าจะเป็นบุคคลที่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี โดยอาศัยสถานการณ์ทางสังคมเป็นตัวชี้แนะในการแสดงออก เพื่อให้แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และเป็นไปตามความคาดหวังของสังคม ส่วนกลุ่มที่คาดว่าน่าจะมีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ คือ นักศึกษาจิตรกรรมปี 5 และวิศวกร เนื่องจากเมื่อพิจารณาลักษณะการทำงานแล้ว ลักษณะการทำงานต้องอาศัยความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดเป็นเอกลักษณ์ นอกจากนั้นพฤติกรรมที่แสดงออกยังเป็นผลมาจากความรู้สึกภายในและสภาวะอารมณ์ที่แท้จริง จึงเชื่อว่าบุคคลเหล่านี้จะมีเจตคติและพฤติกรรมที่คงทนถาวร แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มทั้ง 2 กลุ่มนี้ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) มีตัวแปรอิสระคือการกำกับการแสดงออกของตนสูงและการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ตัวแปรตามคือคะแนนที่ได้จากมาตรวัดการ

กำกับการแสดงออกของตน ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนของกลุ่มที่มีลักษณะการกำกับการแสดงออกของตนสูง (M = 18.01 และ SD = 13.58) มีค่าสูงกว่ากลุ่มที่มีลักษณะการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ(M = 9.58 และ SD = 16.34) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($F_{(1,155)}$ = 12.26) และมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน จำนวน 40 ข้อนี้ที่ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ความตรงของมาตร คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาได้เท่ากับ .82

ศิริณี ลิขิตวนิชกุล (2536) ได้นำมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน จำนวน 40 ข้อ ไปวิเคราะห์ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำ ในการทดลอง 2 ครั้ง การทดลองครั้งแรกกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 092116 ภาษาอังกฤษ จำนวน 188 คน การทดลองครั้งที่สองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-4 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 417209 มนุษยสัมพันธ์ และวิชา 417104 จิตวิทยา จำนวน 106 คน โดยมีระยะห่างของการเก็บข้อมูลครั้งแรกกับครั้งที่สอง ห่างกันประมาณ 2-3 สัปดาห์ ได้ข้อมูลซึ่งมีความสมบูรณ์ทั้งในการทดสอบครั้งแรกและการทดสอบซ้ำ จำนวน 294 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ของคะแนนจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน ในการเก็บข้อมูลครั้งแรกและการทดสอบซ้ำ คำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงจากการทดสอบซ้ำ ได้ค่า r เท่ากับ .98 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของการทดสอบครั้งแรกได้ค่าแอลฟา เท่ากับ .94 และการทดสอบซ้ำได้ค่าแอลฟา เท่ากับ .93

2. มาตรวัดแรงจูงใจในการเลือกคู่รัก

มาตรวัดแรงจูงใจในการเลือกคู่รักได้ถูกสร้างขึ้นโดย Rempel และคณะ (1985) โดยมีจำนวนข้อกระทง 24 ข้อ ซึ่งประกอบไปด้วยแรงจูงใจส่วนบุคคลในการเลือกคู่รักในแต่ละประเภท ดังนี้

I20198826

ประเภทของแรงจูงใจ	จำนวนข้อ
แรงจูงใจที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ (intrinsic)	7
แรงจูงใจที่คำนึงถึงการมีผลประโยชน์ต่อกัน (instrumental)	10
แรงจูงใจที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ (extrinsic)	7
รวม	24

สำหรับการวิจัยนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์และที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ ดังนั้นมาตรวัดแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่นำไปใช้ในการวิจัยจึงนำเฉพาะในส่วนของข้อกระทงประเภทแรงจูงใจที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ และประเภทแรงจูงใจที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและพัฒนามาตรวัดนี้โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาการสร้างมาตรวัดแรงจูงใจในการเลือกคู่รักของ Rempel และคณะ (1985) และนำมาตรวัดแรงจูงใจในการเลือกคู่รักนี้มาแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย

2.2 สร้างข้อกระทงเพิ่มเติมขึ้นตามหลักทฤษฎี และภาวะสันนิษฐานของมาตรวัดแรงจูงใจในการเลือกคู่รักของ Rempel และคณะ (1985) จำนวน 2 ประเภท คือแรงจูงใจที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์และแรงจูงใจที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ มีรายละเอียดจำนวนข้อกระทงของแต่ละประเภทดังนี้

ประเภทของแรงจูงใจ	จำนวนข้อ
แรงจูงใจที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ (intrinsic)	13
แรงจูงใจที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ (extrinsic)	13
รวม	26

2.3 นำข้อกระทงของประเภทแรงจูงใจที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ จำนวน 7 ข้อ และแรงจูงใจที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ จำนวน 7 ข้อ รวม 14 ข้อ และที่สร้างเพิ่ม จำนวน 26 ข้อ มาพิจารณาตัดสินความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องทางภาษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขเพื่อความเหมาะสม

2.4 นำข้อกระทงทั้ง 40 ข้อ มาจัดเรียงเป็นชุดของมาตร ซึ่งประกอบด้วยข้อกระทงที่เป็นแรงจูงใจที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ จำนวน 20 ข้อ และแรงจูงใจที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ จำนวน 20 ข้อ ได้ดังนี้

ประเภทของแรงจูงใจ	ข้อกระทงที่แปลจาก Rempel และคณะ	ข้อกระทงที่สร้างเพิ่ม	รวม
แรงจูงใจที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ (intrinsic motivation)	1, 5, 9, 13, 17, 21, 25 (7 ข้อ)	3, 7, 11, 15, 19, 23, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39 (13 ข้อ)	20
แรงจูงใจที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ (extrinsic motivation)	2, 6, 10, 14, 18, 22, 26 (7 ข้อ)	4, 8, 12, 16, 20, 24, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40 (13 ข้อ)	20
รวม	14	26	40

มาตรวัดแรงจูงใจในการเลือกคู่รักนี้จะให้ผู้ร่วมการวิจัยประเมินความรู้สึกและความสัมพันธ์กับคู่รักคนปัจจุบัน โดยให้ผู้ร่วมการวิจัยตอบโดยมีประโยคขึ้นต้นว่า "ฉันมีความสัมพันธ์และคบกับคู่รักคนปัจจุบันเพราะ .... " มีข้อคำถามที่ 1 ว่า "เรามีความสนิทสนมกัน และเรามีวิธีพิเศษที่จะแสดงความรักและให้แต่ละฝ่ายรู้ว่าเรารู้สึกต่อกันอย่างไร" โดยให้ผู้ร่วมการวิจัยประเมินในแต่ละข้อคำถามว่า**มีความรู้สึกและความสัมพันธ์ต่อคู่รักคนปัจจุบันเป็นไปตามข้อคำถามมากน้อยแค่ไหน** ประเมินตามมาตรประมาณค่า (Rating scale) 9 ช่วงคะแนน จาก 1 ถึง 9 คะแนน ซึ่งแต่ละช่วง**มี**ความหมายดังต่อไปนี้

1 หมายถึง ไม่เลย

2 หมายถึง เล็กน้อย

3 หมายถึง น้อย

4 หมายถึง ค่อนข้างน้อย

5 หมายถึง ปานกลาง

6 หมายถึง ค่อนข้างมาก

7 หมายถึง มาก

8 หมายถึง เกือบมากที่สุด

9 หมายถึง มากที่สุด

ผู้วิจัยได้นำมาตรวัดแรงจูงใจในการเลือกคู่รัก จำนวน 40 ข้อ ไปหาคุณภาพกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีคู่รัก จำนวน 140 คน เป็นนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 70 คน และบุคคลที่ทำงานแล้วมีอายุระหว่าง 23 – 27 ปี จำนวน 70 คน

กลุ่มตัวอย่าง	เพศชาย	เพศหญิง	จำนวน (คน)
นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะเศรษฐศาสตร์	25	15	40
นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะรัฐศาสตร์	13	17	30
ข้าราชการ	14	15	30
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	5	2	7
พนักงานบริษัทเอกชน	8	13	21
ผู้ประกอบอาชีพอิสระ	7	5	12
รวม	72	68	140

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยแยกวิเคราะห์เป็นแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ จำนวน 20 ข้อ และแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ จำนวน 20 ข้อ โดยการวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) และด้วยวิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมของข้ออื่น ๆ ในมาตร (Corrected Item-Total Correlation) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อกระทงของแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์

1.1 คัดเลือกข้อกระทงด้วยการวิเคราะห์กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ จากร้อยละ 25 ของคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน (*M*) จากแต่ละข้อกระทงของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เอส พี เอส เอส พี ซี พลัส (SPSS/PC+) ปรากฏว่าค่าทีของข้อกระทงทั้ง 20 ข้อ มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) จึงผ่านการคัดเลือกทุกข้อ ดูรายละเอียดในตารางที่ ก1 ภาคผนวก ก

1.2 นำข้อกระทงทั้ง 20 ข้อ มาวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ในมาตร (Corrected Item-Total Correlation) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เอส พี เอส เอส พี ซี พลัส (SPSS/PC+) โดยนำค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ในมาตร (Corrected Item-Total Correlation) มาเปรียบเทียบกับค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ที่ชั้นความเป็นอิสระ (degree of freedom) มีค่าเท่ากับ 138 โดยมีค่าวิกฤต ($\alpha = .001$) ของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียรสัน เท่ากับ .259 ปรากฏว่าข้อกระทงทั้ง 20 ข้อ ผ่านการคัดเลือกทุกข้อ และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .92 ดูรายละเอียดในตารางที่ ก1 ภาคผนวก ก

2. การวิเคราะห์ข้อกระทงของแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์

2.1 คัดเลือกข้อกระทงด้วยการวิเคราะห์กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ จากร้อยละ 25 ของคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน (*M*) จากแต่ละข้อกระทงของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เอส พี เอส เอส พี ซี พลัส (SPSS/PC+) ปรากฏว่าค่าทีของข้อกระทงทั้ง 20 ข้อ มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) จึงผ่านการคัดเลือกทุกข้อ ดูรายละเอียดในตารางที่ ก2 ภาคผนวก ก

2.2 นำข้อกระทงทั้ง 20 ข้อ มาวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ในมาตร (Corrected Item-Total Correlation) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เอส พี เอส เอส พี ซี พลัส (SPSS/PC+) โดยนำค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ในมาตร (Corrected Item-Total Correlation) มาเปรียบเทียบกับค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ที่ชั้นความเป็นอิสระ (degree of freedom) มีค่าเท่ากับ 138 โดยมีค่าวิกฤต ($\alpha = .001$) ของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

แบบเพียรสัน เท่ากับ .259 ปรากฏว่าข้อกระทงทั้ง 20 ข้อ ผ่านการคัดเลือกทุกข้อ และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .94 ดูรายละเอียดในตารางที่ ก2 ภาคผนวก ก

3. มาตรวัดการเลือกคุณลักษณะของคู่รัก

มาตรวัดการเลือกคุณลักษณะของคู่รักนี้สร้างขึ้นโดย Melinda Jones ในปี ค.ศ. 1993 โดยแบ่งคุณลักษณะออกเป็น 19 คุณลักษณะ และให้ผู้ร่วมการวิจัยประเมินว่าคุณลักษณะใดใน 19 คุณลักษณะที่ผู้ร่วมการวิจัยคิดว่ามีเป็นสิ่งสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเลือกคบกับคู่รัก และให้ผู้ร่วมการวิจัยจัดอันดับ โดยคุณลักษณะที่เป็นสิ่งสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเลือกคบกับคู่รักมากที่สุด ให้จัดเป็นอันดับ 1 และคุณลักษณะที่เป็นสิ่งสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเลือกคบกับคู่รักน้อยที่สุด ให้จัดเป็นอันดับ 19 แล้วหาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนแต่ละคุณลักษณะ ซึ่งการจัดอันดับคุณลักษณะด้วยวิธีนี้ Jones ได้นำวิธีการคำนวณมาจากการวิจัยของ Buss และ Barnes (1986) ประกอบด้วยคุณลักษณะ

มีความเชื่อและค่านิยมคล้ายคลึงกัน (similar values)
ฐานะทางบ้านดี (financial resources)
มีอารมณ์ขัน (sense of humor)
มีความรับผิดชอบ (responsible)
ซื่อสัตย์และไว้ใจได้ (faithful and loyal)
รูปร่างหน้าตาดี (physically attractive)
มีสติปัญญาดี (intelligent)
มีสุขภาพดี (healthy)
บุคลิกภาพน่าตื่นเต้น (exciting personality)
มีความเมตตาและคำนึงถึงผู้อื่น (kind and considerate)
สถานภาพทางสังคมดี (social status)
มีประสบการณ์ทางเพศ (sexual experience)
มีความดึงดูดใจทางเพศ (sex appeal)
เป็นพ่อแม่ที่ดี (good parent)
ระดับการศึกษา (educational level)

เข้ากันได้ในเรื่องเพศ (sexually compatible)
มีความสนใจทางสันทนาการ (recreational interests)
มีทักษะทางสังคมดี (good social skills)
มีความจริงใจ (honest)

สำหรับมาตรวัดการเลือกคุณลักษณะของคู่รักในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ตัดคุณลักษณะออกไป 4 คุณลักษณะ คือ เข้ากันได้ในเรื่องเพศ (sexually compatible) มีความสนใจทางสันทนาการ (recreational interests) มีทักษะทางสังคมดี (good social skills) มีความจริงใจ (honest) เนื่องจากผู้วิจัยคิดว่าคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะ คือ เข้ากันได้ในเรื่องเพศ (sexually compatible) มีความสนใจทางสันทนาการ (recreational interests) มีทักษะทางสังคมดี (good social skills) ไม่น่าจะเป็นปัจจัยที่มีน้ำหนักเพียงพอในการเลือกคู่รักสำหรับคนไทย ส่วนคุณลักษณะ มีความจริงใจ (honest) ก็มีความหมายใกล้เคียงกับคุณลักษณะ ซื่อสัตย์และไว้ใจได้(faithful and loyal) ผู้วิจัยจึงได้ตัดคุณลักษณะดังกล่าวทั้ง 4 คุณลักษณะออก ดังนั้นมาตรวัดการเลือกคุณลักษณะของคู่รักจึงเหลือคุณลักษณะ จำนวน 15 คุณลักษณะ สำหรับคุณลักษณะ ระดับการศึกษาทัดเทียมกัน (educational level) ได้ปรับเปลี่ยนจากความหมายเดิมคือ ระดับการศึกษา ซึ่งตามความหมายที่แปลจากภาษาอังกฤษนั้น อาจทำให้ผู้ร่วมการวิจัยไม่เข้าใจว่าหมายถึงคู่รักของตนนั้นมีระดับการศึกษาสูงกว่าตนเอง ต่ำกว่าตนเอง หรือทัดเทียมกัน ผู้วิจัยจึงปรับเปลี่ยนเป็น "ระดับการศึกษาทัดเทียมกัน" ทำให้สื่อความหมายได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นคุณลักษณะมีพ่อแม่ที่ดี (good parent) ในความหมายภาษาอังกฤษเดิมอาจหมายถึงสามารถเป็นพ่อแม่ที่ดีได้ แต่ในสังคมไทยเราจะสนใจเรื่องพ่อแม่มากกว่า ว่าพ่อแม่เป็นคนดีหรือไม่ นิสัยเป็นอย่างไร ซึ่งหากพ่อแม่เป็นเช่นไร ลูกก็น่าจะเป็นเหมือนกัน ไม่ได้เน้นไปที่ตัวของบุคคลว่าจะเป็นพ่อแม่ที่ดีได้ในอนาคตหรือไม่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงปรับความหมายเป็นคุณลักษณะ "มีพ่อแม่ที่ดี"

ผู้วิจัยได้ปรับมาตรวัดการเลือกคุณลักษณะโดยได้นำคุณลักษณะดังกล่าวทั้ง 15 ลักษณะมาให้ผู้ร่วมการวิจัยประเมินคุณลักษณะทีละคุณลักษณะว่าคุณลักษณะใดเป็นสิ่งสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเลือกคบกับคู่รักคนปัจจุบันของผู้ร่วมการวิจัย โดยให้ผู้ร่วมการวิจัยประเมินตามมาตรประมาณค่า (Rating scale) 9 ช่วงคะแนน จาก 1 ถึง 9 คะแนน ซึ่งแต่ละช่วงมีความหมายเช่นเดียวกับมาตรวัดแรงจูงใจในการเลือกคู่รัก

จากนั้นนำมาตรวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มาจัดรวมเป็นฉบับเดียวกัน โดยระบุว่าเป็นแบบสำรวจ และมีคำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสำรวจเพื่อให้ผู้ร่วมการวิจัยทราบถึงจุดประสงค์ในการวิจัย ราย

ละเอียดของแต่ละมาตรวัด และแบ่งการเก็บข้อมูลของการตอบแบบสำรวจของผู้ร่วมการวิจัยออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 คำถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ร่วมการวิจัย (รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ข)

ส่วนที่ 2 แบบสำรวจ ประกอบด้วยมาตรต่าง ๆ ดังนี้

1. มาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน (รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ค)
2. มาตรวัดแรงจูงใจในการเลือกคู่รัก (รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ง)
3. มาตรวัดการเลือกคุณลักษณะของคู่รัก (รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก จ)

สำหรับการระบุในแบบสำรวจในแต่ละมาตร บอกเพียงว่าต้องการสำรวจความรู้สึกและการกระทำของตน สำรวจความรู้สึกและความสัมพันธ์ที่มีต่อคู่รัก สำรวจการเลือกคุณลักษณะของคู่รักตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ผู้ร่วมการทดลองทราบจุดประสงค์ที่แท้จริงอันอาจทำให้เกิดการประเมินเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมได้

การเก็บข้อมูล

1. ถามความสมัครใจของผู้ที่ร่วมการวิจัยในการตอบแบบสำรวจ
2. ผู้วิจัยแจกแบบสำรวจให้กับผู้ร่วมการวิจัยพร้อมทั้งชี้แจงการตอบแบบสำรวจ
3. ให้ผู้ร่วมการวิจัยตอบแบบสำรวจ โดยกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสำรวจครบทั้ง 3 ชุด ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

เกณฑ์การคัดเลือกตัวอย่าง

สำหรับการคัดเลือกตัวอย่างของงานวิจัยนี้มีเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
   1.1 มีคู่รัก จำนวน 1 คนเท่านั้น
   1.2 มีระดับความใกล้ชิดกับคู่รักไม่ต่ำกว่าระดับน้อยหรือคบกันในฐานะคู่รักเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 2 สัปดาห์ขึ้นไป
2. ตัวอย่างที่เป็นบุคคลที่ทำงานแล้ว
   2.1 ยังไม่เคยแต่งงาน และมีช่วงอายุระหว่าง 23-27 ปี
   2.2 มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป
   2.3 มีคู่รัก จำนวน 1 คนเท่านั้น
   2.4 มีระดับความใกล้ชิดกับคู่รักไม่ต่ำกว่าระดับน้อยหรือคบกันในฐานะคู่รักเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 2 สัปดาห์ขึ้นไป

การคัดเลือกเลือกตัวอย่างนั้น หากผู้ร่วมการวิจัยไม่ผ่านหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยก็จะคัดแบบสำรวจนั้นออกไม่นำเข้าไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ ปรากฏมีจำนวนผู้ร่วมการวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวนรวมทั้งสิ้น 800 คน ดังรายละเอียดที่ระบุในกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (*M*) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) ของคะแนนรวมของมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนและคะแนนในแต่ละประเภทของแรงจูงใจในการเลือกคู่รัก ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ

2.วิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ โดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มอิสระ (t-test for independent groups) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ โดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มอิสระ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

4. คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (*M*) ของคะแนนในแต่ละคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาจัดอันดับจากน้อยไปมาก จากนั้นคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (*M*) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) ของคะแนนในแต่ละคุณลักษณะของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ

5. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนในแต่ละคุณลักษณะ ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ โดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มอิสระ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

6. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์และที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ระหว่างนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบุคคลที่ทำงานแล้ว โดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มอิสระ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

7.วิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนแรงจูงใจในการเลือกคู่รักที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์และที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ของผู้ที่มีการกำกับ

การแสดงออกของตนต่ำ ระหว่างนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบุคคลที่ทำงานแล้ว โดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มอิสระ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5

8.วิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนในแต่ละคุณลักษณะของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ระหว่างนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบุคคลที่ทำงานแล้ว โดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มอิสระ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6

9.วิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนในแต่ละคุณลักษณะของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ระหว่างนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบุคคลที่ทำงานแล้ว โดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มอิสระ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 7